

Stanovništvo Population

Nakon opadanja broja stanovnika tokom rata, koji je dostigao svoj minimum u 1996. godini, dolazi do porasta.

Predviđa se da će porast dostići svoj maksimum do 2020, a nakon toga početi da opada. Opadanje broja stanovnika u dobi od 0-35 godina bilo je očigledno u posljednjoj dekadi, što je posljedica smrtnih slučajeva i niske stope rađanja zbog rata. Predviđa se, međutim, da će se takav trend nastaviti. Došlo je i do smanjenja radne snage, koja je dostigla svoj minimum u 1996. Stanje se popravilo, ali će se radna snaga i dalje smanjivati po uzoru na ostatak svijeta. Gradsko stanovništvo se stalno povećava i taj rast će se nastaviti. Seosko stanovništvo se takođe povećava, ali su predviđanja da će se taj trend obrnuti do 2005 (FAOSTAT, 2001; US Bureau of the Census, 2001).

After a decline in the number of people during the war that reached its lowest point in 1996, the population is recovering. It is expected to reach its maximum by 2020 and start decreasing after that. A decline in the number of people aged 0-35 years has been obvious in the last decade, mostly due to the deaths and low birth rates caused by the war. It is projected, however, that this trend will continue. There has been a decline in the workforce that reached its lowest point in 1996. The situation has been improving, but the workforce will eventually decline, following the same pattern as in the rest of the world. The urban population has been increasing steadily and this growth will continue. The rural population has also been increasing, but it is expected that this trend will reverse by 2005 (FAOSTAT, 2001; US Bureau of the Census, 2001).

Glavni trendovi u BiH

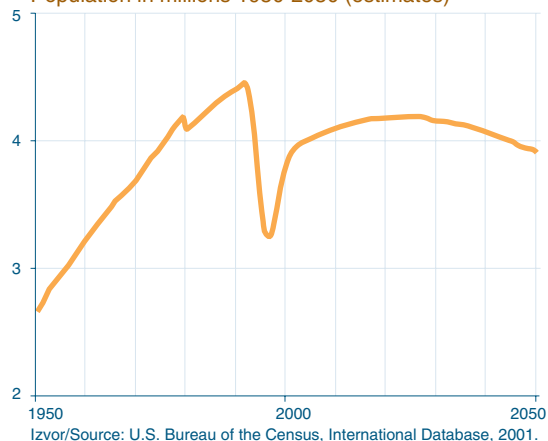
U BiH trenutno živi oko 3,9 miliona ljudi. Broj stanovnika se smanjio tokom rata, dostižući svoj najniži nivo u 1996. Nakon rata je došlo do brzog porasta stanovništva, koji će se usporiti, te će stanovništvo dostići svoj maksimalni broj 2022. (skoro 4,2 miliona), koji će potom početi da opada.

D o 2010, u poređenju sa 1991, doći će do značajnog opadanja u grupi životne dobi od 0 do 35 godina, a porasta u grupama od 40 do 54 i od 65 do 84 godine.

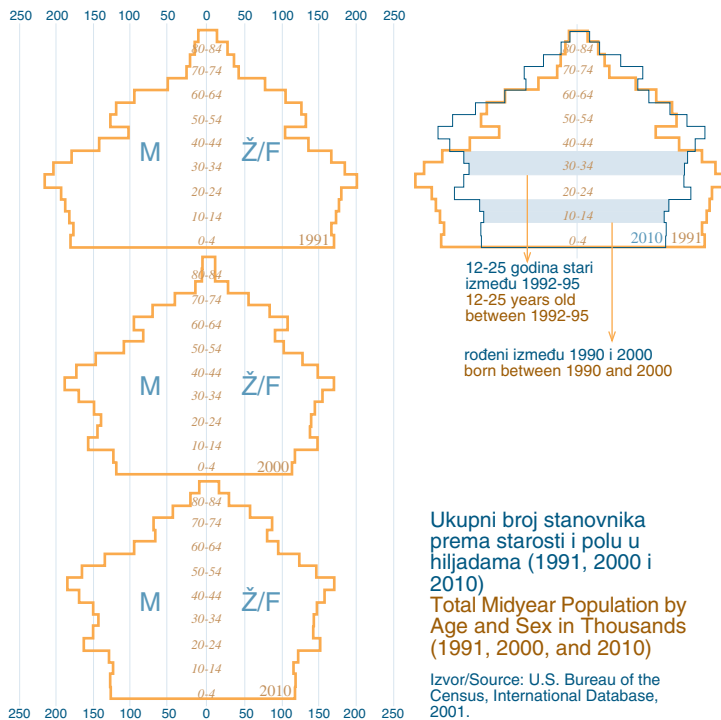
U toku rata, stopa porasta stanovništva bila je negativna, tako da je dostigla skoro minus 12% u 1994. Nakon rata, trend se obrnuo, da bi dostigao 5.8% u 1998. Očekuje se njegovo usporavanje, a postat će ponovo negativan 2022.

Radna snaga (stanovništvo u dobi od 16-65) je opala sa 3,1 milion u 1991. na manje od 2,4 miliona u 1996. Nakon toga se ubrzano povećavala, a očekuje se da će se rast ujednačiti do 2008. i ostati stabilan do 2017. Nakon 2017. radna snaga će početi da opada, a

Broj stanovnika u milionima 1950-2050 (procjene)
Population in millions 1950-2050 (estimates)

Stanovništvo Population

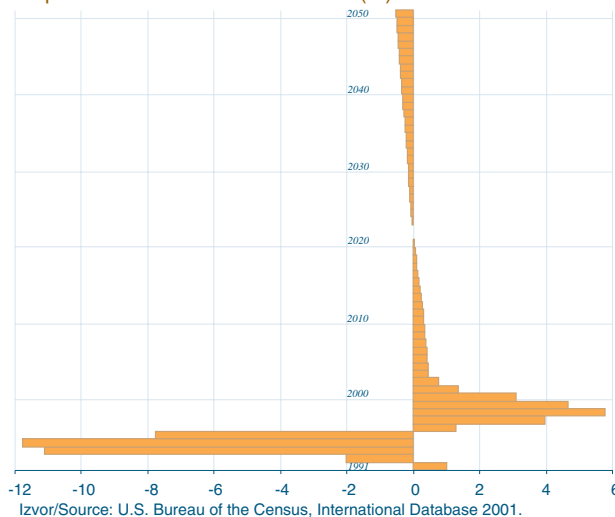
očekuje se da će do 2050. dostići nivo iz 1996.

Od 1995. je došlo do porasta i seoskog i gradskog stanovništva. Očekuje se daljnji porast gradskog stanovništva, a seosko stanovništvo početi će da opada od 2005.

Kako se očekuje, gradsko stanovništvo će postati brojnije od seoskog 2014, a do 2030. će dostići 2,4 miliona. Seosko stanovništvo će se, prema očekivanjima, smanjiti sa 2,3 miliona u 2005. na 1,6 miliona u 2030.

Srednja starosna dob pomjerit će se sa 25-29 godina iz 1991. na 35-39 godina u 2010 (FAOSTAT, 2001; US Bureau of the census, 2001).

Stopa porasta stanovništva 1991-2050 (%)
Population Growth Rate 1991-2050 (%)

Main BIH Trends

Currently, approximately 3.9 million people live in BIH. Population was declining during the war, reaching its lowest number in 1996. Since the war there has been a steep increase in population. This increase will slow down and the population will reach its maximum size in 2022 (almost 4.2 millions) and will start decreasing thereafter.

By 2010, in comparison to 1991, there will be a

Stanovništvo Population

substantial decrease in the age group 0 to 35 years, and an increase in the groups 40 to 54 and 65 to 84.

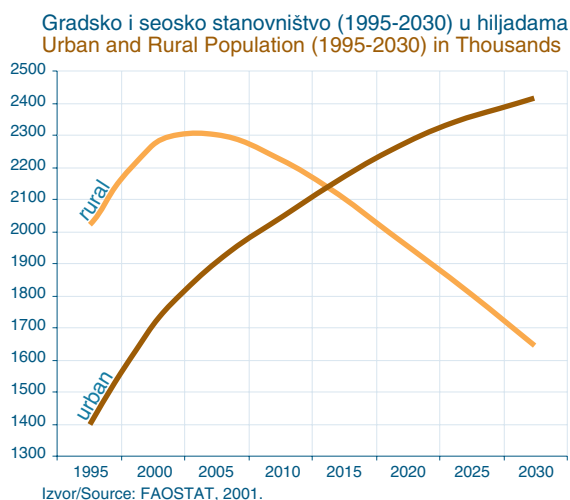
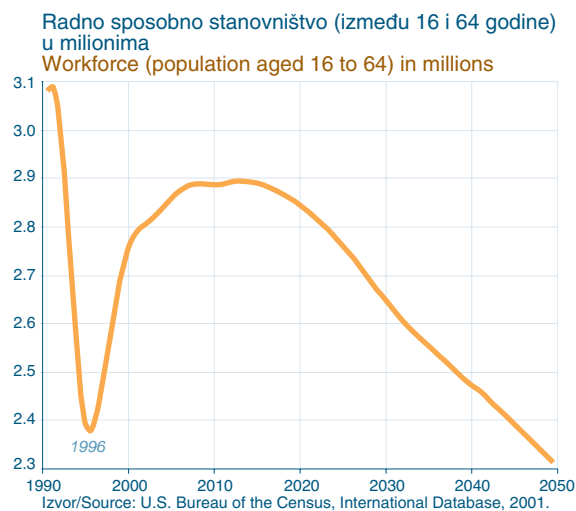
During the war, population growth rate was negative, reaching almost minus 12% in 1994. The trend has reversed since the war to reach 5.8% in 1998. It is expected to slow down and become negative again in 2022.

The workforce (population aged 16-65) declined from 3.1 million in 1991 to less than 2.4 million in 1996. It has increased steeply since then and is expected to level off by 2008 and to remain stable until 2017. After 2017 the workforce will start declining, and is expected to reach the 1996 level by 2050.

There has been an increase in both rural and urban populations since 1995. The urban population is expected to go on growing, but the rural population will start declining in 2005.

It is expected that the urban population will become larger than the rural in 2014 and will reach 2.4 million by 2030. The rural population is expected to decline from 2.3 million in 2005 to 1.6 million in 2030.

The median age will move from 25-29 in 1991 to 35-39 in 2010 (FAOSTAT, 2001; US Bureau of the Census, 2001).

Uticaj stanovništva na okoliš

Ljudske aktivnosti su glavni pokretač negativnih promjena u okolišu. Promjene u broju stanovništva i njegovoj prostornoj raspodjeli imaju uticaj na stepen proizvodnje, način iskorištavanja zemljišta, iskorištavanje resursa, kao i na stvaranje otpada i zagađenje.

Opšti trend kretanja svjetskog stanovništva će ići u pravcu sporog porasta, jer stope rasta opadaju i za očekivati je da će i dalje padati do 2020. Glavni trendovi populacione dinamike su različiti u zemljama OECD-a i zemljama u razvoju. Dok stanovništvo u zemljama OECD-a stari i pokazuje usporen rast uz očekivanu stabilizaciju do 2020, kao i brojno pristizanje migranata u radnoj dobi, dotle stanovništvo zemalja u razvoju stalno raste, uz visoku stopu rađanja, smanjenu smrtnost djece i mnogobrojne mlade ljude. Mnoge zapadno evropske zemlje, Japan i Koreja će doživjeti negativan rast. Ostarjela populacija OECD zemalja će imati uticaj na okoliš i ekonomiju jer je za očekivati de će radna snaga tih zemalja, koja je u opadanju, morati da izdržava sve veći broj lica koja nisu radno sposobna (OECD, 2001).

Stanovništvo

Population

Broj migranata raste širom svijeta, s tim što su stope migracija različite u različitim krajevima: Zapadna Evropa i Sjeverna Amerika primaju veliki broj doseljenika, dok je njihov broj u Japanu i Koreji nizak. Očekuje se da će doseljenici biti glavni uzrok porasta stanovništva u zemljama Evropske Unije (OECD, 2001).

U većini zemalja postoji visok prirast urbane naspram ruralne populacije. Ne samo da urbane sredine postaju gušće naseljene, nego se i šire na okolno ruralno područje. Iako su urbane sredine u određenom smislu efikasnije nego ruralne (jer su kompaktnije, zauzimaju manje zemlje po glavi stanovnika, imaju efikasniju distribuciju struje i vode, kraća putovanja, kao i bolje zbrinjavanje otpada), ipak postojeće urbano širenje nije poželjno jer za posljedicu ima porast pritiska na okoliš (veći stepen iskorištavanja zemlje, energije i resursa u centralnim zonama gradova). Zbog trenda povećanja broja malih domaćinstava, primijećenog u većini OECD zemalja, uz sveprisutno širenje urbanih područja, mogu se očekivati daljnji nepovoljni uticaji na okoliš (OECD, 2001). (Vidi takođe i Domaćinstva na str. 45.)

Impacts of the Population on the Environment

The human activities are the main driver of negative changes in the environment. Changes in population size and spatial distribution have impacts on production levels, land use patterns, the use of resources, as well as waste and pollution generation.

The overall trend in world population dynamics will be a very slow increase, because the growth rates have declined, and are expected to decline further by 2020. The main trends in population dynamics are different in OECD and developing countries. While the population of OECD countries is ageing and slowly increasing with expected stabilization by 2020 and with a constant stream of immigrants of working age, the population of developing countries is still growing, with high birth rates, reduced child mortality and a large proportion of young people. Many West European countries, Japan, and Korea will experience negative growth. The ageing population of OECD countries will have an impact on the environment and economy since it will be expected from a declining workforce to create enough income to support a growing number of dependents (OECD, 2001).

The number of migrants has been increasing worldwide, with very different rates in different parts of the world: Western Europe and North America have received a high number of immigrants, while Japan and Korea have experienced very low immigration. It is expected that immigration will be the most important cause of growth in population in EU countries (OECD, 2001).

In most countries there is a high increase in the urban against rural population. Not only do urban areas become more densely populated, they also expand into surrounding rural areas (urban sprawl). Although urban areas are in some ways more efficient than rural (more compact, less land use per capita, more effective distribution of electricity and water, less traveling, and better waste management), urban sprawl is undesirable, because it leads to increased pressure on the environment (higher levels of land use, energy and resources consumption compared with the central zones of cities). The shift towards an increased number of small households that is observed in most OECD countries, together with urban sprawl, is expected to have an adverse impact on the environment (OECD, 2001). (See also Households on page 45.)

Globalni trendovi i projekcije

Svjetsko stanovništvo porast će sa sadašnjih šest milijardi na 7,5 milijardi u 2020.

Procenat stanovnika starijih od 60 godina porast će sa 17% u 2000. na 24% u 2020.

Gradska područja će se širiti, ali ne tako brzo kao ranije.

Stepen porasta radno sposobnog stanovništva (16-64) smanjit će se, a za neke OECD zemlje može postati i negativan (OECD, 2001).

Global Trends and Projections

World population will grow from the current six billion to 7.5 billion in 2020.

The proportion of people over 60 will rise from 17% in 2000 to 24% in 2020.

Urban areas will grow, but not so fast as before.

The growth rate of the working population (16-64) will decrease, and for some OECD countries the growth rate may become negative (OECD, 2001).